

J O U I.
ANULU VII.

VOIESCE
SI VEI PUTÈ.

ROMĂNUILĂ.

DIARIU POLITICU, COMERCIALE, LITERARIU.

Va fi în totle dilele altă de luna și a doa și după Serbători.

Abonarea pentru București pe an	128 lei
lună	64 —
lună	32 —
lună	11 —
exemplari	24 par
lună linia de 30 litere	1 leu
lună și reclame linia	3 lei

(ARTICLELE TRAMISE SI NEPUBLICATE VORU ARDE.)

Direcțorul jurnalului: C. A. Rosetti. — Gerante responsabil: Angheluș Ionescu.

Pentru abonare și reclamări se voru adresa la Administratorul jurnalului D. C. D. Aricescu, Pas. Român No. 13.

DEPEȘIE TELEGRAFICE.

(Serviciu particular al „Românuilă.”)

Wiena 2 Septembre. Congresul Principilor de la Frankfort s'a sfîrșită eri. Proiectul Austriac s'a adoptat cu modificări. Prussia se va invita a adera. Imperatul Austriei se va întorce Vineri.

Berlin 2 Septembre. Epistole din Petresburg spun că s'a datu unu ukaz prin care Czarul ordină transformarea a 48 de regimete de rezervă în regimete de armă activă. S'asigură că Ducele Constantia nu se va mai întorce in Polonia.

REVISTA POLITICA.

BUCUREȘTI, 21 Augustu.

2 Buciume.

An aretat în acăstă fără numeroase fapte arbitrarie prin care ministerul actual a săliu pe cetățianii a plăti impositele refuzate de Adunare, și prin urmări ilegali, pe cari ministerul a voită a le stringe prin arbitrarie și silă, călcându în piciore legăa năstră fundamentală, Convențiunea, care singură facea legale esistența acestui guvern.

Ecă u nouă măsură care confiră totul.

Monitorul de la 20 Augustu publică următoarea circulară a noului ministru de Justiția către d-nii președinti ai Curților și Tribunalilor din țară:

„Conform cererii ce'mi face d. Ministrul de Finanțe prin adresa No. 27,748, ve inviu ca pe luna Augustu se nu emiteți mandate pentru apunțamentele funcționarilor, pînă ce mai săntii nu voru infișa d-vostre cîntane a-suse pentru acitarea dărilor și fiscale pe timpul din care face parte acăstă lună, și totu astu-felu se ur-mă și pe viitoru.”

Acăstă cîrlaria, carte de judecată, ne aduce amine cartea de blestemu a P. S. sale Mitropolitului, publicată în Monitorul Țării, totu pentru plată de imposite.

Pră bine, liberali și constituționali ministrul nu se poate mai bine! arăta și în țară și Europei mesură arbitrarie și silnice la cari ve dețin nevoile s'alergă spre a pute strin-ge impositele ilegale de la cetățianii cari n'au voită a le plăti, în interesul drepturilor și libertăților noastre constituționali pe cari le aș sugrumat; mesurile silnice ce luati contra cetățianilor cari se supun Convențiunii ce se face respundetori și se supune la control și pe care aș călcat'o în piciore; contra tutură acelor cari respectă voturile Adunării s'ale na-ționii a cără voită legală - și nesocotit-o cu atăta cutesană. Pră bine! de minune! mari și puternici ministri! dovediți singuri le-rei și Europei în ce chipă legală, liniștită, regulată, strinse și impositele, de la unii prin cele mai arbitrarie și silnice mesure, de la alții prin carte de blestemu, și de la funcționari prin carte de judecată, nerăspunzindu-le leșa pînă nu voru areta cînta că'u plătitu imposite! Recunoscem și mărturină că acestea sunt fapte forte frumose, forte mari, forte constituționali, demne de politica atât de librale ce urmați cu atăta adincă iuscăciu, și consecințele feresci ale sistemel forte constituționali dupe care se conduceți c'u mare inteligență. Negreșită, se găsesc bă-neni plini de patime sau forte nein-

vețăi care se condamnă că suntești ilegal și arbitrar, că compromiteți totu interesele, că anarchia este pretutindeni, că aveți planuri de guvernamentu personală și că duceți țera la peire; daru fostul procurator la Casajone, actuale ministră alu iustișiei, v'aspusu intr'un stil forte aticu, plinu de urbanitate și demnitate, - și face onore ministerialu c'a sculțu s'aprețușcă meritele autorelor, - c'acei cari v'atacă suntu criminalli, infami calomniatori, vinduși străinului; cu pata infamiei pe frunte, s'a învîrtilo anca și pe cōrdă călăgăreșcă, și, tot în Monitorul Țării unde ați pusu pe Mitropolitul se scrie, blestemă și dumnei și cere se li se usuce mănele, se'l trezneșcă mănia celor, și alte multe asemenei admirabili evintive, demne de unu profesore de dreptu, de unu fostu procurator la Casajone, și actuale ministră de justiție și colegii alu domniei vostre.

Acesti inimici ai politicei liberali, constituționali și inteligenții ce urmați să cutesană a pretinde că în țară și în străinatate, opinionea publică, pe care au el simplitatea s'o creșă uă putere mare, ve condamnă cu energie c'au desființat regimile constituționale, putindu în lucrare prin ordinanță bugeto-nevoitate de Adunare etc., și că v'au sustrasu de la ori ce respundere, de la ori ce controlu. Daru este uă mare retăcire a crede că opinionea publică este uă putere serișă și că unu guvernă tare și inteligențe, precum este alu domniei vostre, trebuie s'asculte opinionea publică, acestu cuvintu deșertu pe care l'au pusu înainte numai guvernale slabe și incapabili, spre a face lumea se creșă că suntu tari dacă spunu că se intemeieză po opinionea publică. Guvernul franceș, italianu, englez, dacă ar si ele destul de tară și inteligență, precum suntu domnia vostre, ar mai vorbi ore de opinionea publică, pe care o consultă s'o ascultă. Ce exemplu mai mare puteți avea pentru voi contra noastră de cău Rusia în cîstea Polonă? Trei puteri voiesc s'o silescă a lăsa liberă Polonia pentru că în Europa opinionea publică s'a miscat de suferințe Poloniei și cere respectarea tractatelor. Daru Rusia n'ascultă, pentru că guvernul său este inteligențe și tare, și înțelegindu adeverata demnitate a unui asemenei guvern, după cuiu și domnia-vostre o înțelegi etatul de bine, nu voiesc a face Europa se creșă, c'ascultându retăcirele opinioni publice, elu o face din slăbiciune. Si chiar de amu primi a-cestie ideie greșite, ore opinionea publică, despre care vi se totu vorbesce, nu s'a pronunțat în țară în favoarea ministerului actual, prin atăte numere adrese, suprize sărăcă și urmărire a administrației, cu înlesnire, cu bună voită, cu cea mai mare grăbire, spontaneitate s'adincă recunoștință? S'acele adrese nu dovedesc că este de bună, folositoru și iubită în țară guvernul domniei-vostre? și nu-i dă u nouă putere de care însă, în realitate, nici c'avea trebuință acestu guvern pentru că elu singur este destul de taro prin inteligență cu care se a-lucra a lucra spre a face fericită acăstă țară, cumu n'a fostu și nu poate fi altă în lume?

Căt pentru regimile constituționale, adversarii pasionați și neinvețăti ai domniei-vostre v'aduc mereu de exemplu pe Anglia, pe Belgia, pe Italia și u multe de ideie și de teorie din cărți. Daru ce are a face a-cestă țară, și chiar în diua venirei sale la putere să me cheme, să me autorize a vea înțeță unu procesu, și să me invite ca totu

prin Convențiune în aceste țere este singurul după caro unu guvernă pote face mărire și ferici ea unei țeri? Nu suntu încă înaintea năstră Prusia și Rusia, în care guvernul este tare și puternicu, și locutorii forte liberi și forte ferici? Si pentru ce se imitău mereu? Spirite mari și originali c'ale domniei vostre nu se conducă dupe exemple și teoriile constituționali din alte țere. Acestea suntu acumă învecinate, și domnia vostă, ca mari și adinei politici și omeni de Statu cari v'au gîndit ani întregi asudra celu mai bunu guvernă, cu totu c'avem, c'andu asti luată putere in mănu, uă Convențiune s'uă Adunare a țerei, dar v'au irchituită că ele nu esistă și au voită a intemeia o nouă formă de guvernă cumu n'a esistă și nu esistă nici într'u țeră, și care, dacă se va judeca fără părtinire, dupe frumosete resultate la cari și ajunsă și cari facu atătu de fericită acăstă țeră, negreșită guvernul ce aș intemeiatu este celu mal bunu, este admirabile, este cu a-deverată sublime!

Dacă daru se găsesc omeni cari se v'atacă ca ilegali, arătrari, slabii, neputincioși, vorbindu-ve de Convențiunea violată, de libertățile publice năbușite, de voturile liberali ale Adunării nesocotite, de guvernă personale și dictatură, acestea nu trebuie să se descuragieze d'a merge înainte po frumosete de urmări e'unu curagi unicu în istoră. Cari ministri mari și omeni de statu însemnată, ca domniei-vostre, n'au fostă critica și atacă? Este d'ajunsu a numi pe Polignac pe care niciu nu l'a impeditat d'a merge pînă la sfîrșită, și pe ministrii atătoru regi și Ducăi ai Italiiei.

Aceste mari și frumosete exemple se potu multu îndemna și incuragia.

Radion.

Bucur. 1863 August 21

Procurorul Curții Apelative Criminale
Priimită la redacțione la 2 ore după amiazi.

Domnule Redactore,

Simțimintul ecității și concienția de omu onestu și impună uă datoră imperioză d'a ve da uă desmințire categorică la calea nr. Românuilă de Dumînică 18 Augustu, în privința d-lui ministru alu justiție.

Profilați, domnule, de identitatea datelor intentării acțiunii publice și chemarea ministerului d-lui Viorénu, ca se luati pe de uă parte rolul de victimă și pe de alta parte se creați d-lui ministru uă situație odișă de provocator, și totu de uă dată a-eusatoru alu d-tale.

Dară tôte a-este aserționi suntu forte neadeverate.

Oțirea d'a ve chama naintea justiție amu luată din propria mea inițiativă, prenumi sunlu datoră a face în virtutea obligaționalor ce-mi impună legea, consultându mai în urmă și pe d. Pres. alu consiliului care pînea ad-interim portofoliul ministerului justiție.

Convingeți-ve acum, și împreună cu d-v și lectorii jurnalului Românuilă, că tôte acestea s'au petrecut nu numai pe timpul c'andu d. Viorénu încă nu intrase la minister, dar cîtăchia v'au trâns' o pe c'andu născătemen încă s'a numit Minister, abia Vineri s'era la optu ore amu astău despre numirea nouului ministru alu Justiție în persoana d-lui Viorénu și pe care nu l'amu putul vedea de cău a două Simbătă, c'andu cîtăchia ora expediată de Vineri la prințu, precum și constată din No. registrului procurorului și priimită totu stunci de d-stră

În fine chiară identitatea d-telor este cea mai temeină că dovedă că arătrările d-vostre suntu neexacte; în adeveru nu scu ce ar fi cîtăchia pe d. ministru actualul al Justiției să pue uă astău-felu de grăbniție în acăstă cîstea, și nu veați c'imeică care sălău fi imediată, că chiar în diua venirei sale la putere să me cheme, să me autorize a vea înțeță unu procesu, și să me invite ca totu

in accu di să se adreseză și cîtăchie, c'andu acăsta se putea face mai tardiv.

Este tristă lucru, d-le, a se vedea puindu-se tôte arta d-vostre, în combinări insu-nitorii numai spre a desfigura cu totul sap-tul, și a face pe lume să creă că celu d-intiu actu alu nouului ministru a fostu unu actu de ură și resbunare contra d-le, și ste a'ji avută ocazie să cunoscă aceste amăruntă, nu v'au grăbitu a rectifica asemenei erori.

Ve invit, d-le, în virtutea Art. 37 din legea de Presă să publică în No. jurnalului ce v'au după priimirea acestea, liniile de mai sus.

Priimpi, d-le, Redactore, considerații ce ve păstrează.

Procurorul C. A. Borănescu.

Domnule Procuratore al ministrului Justiției de lingă curtea Apelativă Crimina.

Simțimintul ecității și concienția de omu onestu imi impună uă datoră a da în fața națiunii, demințire positivă, și dovedită, demințire oficiale și ne dovedite ce te'nceri a mi da.

Dovedescu din nou.

D. Viorénu, a fostu numită ministru la 15 Augustu. Articlii ce încrimină este unul de la 15 Augustu. Dumînă, procuratore alu dumînă, trebuia se scu cine este ministru.

Chiară Monitorul, de și dumînă trebuia se scu de mai nainte, a anunțat numirea la 16 Augustu DIMINEATA. Dumînă, procuratore alu dumînă, trebuia s'o scu. Cîteajunea dumînă are data de la 16 Augustu; singură mărturisesc c'ai făcut-o la PRINCU, dovedă întrăga redacționea că s'a primitu SEARA, la 16 Augustu, și calea, de la curte pînă la mine, nu pote fi de 6-7 ore.

Convingeți acum, și împreună cu dumînă națiunea întrăga, că tôte căto a'jăcă și faci s'uă petrecută pe timpul c'andu d. Viorénu era ministru alu justiție, și prin urmare de către dumînă. Convinge-te că președintele consiliului pe care mărturisesc singură c'ai fostu datoru a'jăcă consulta ca ministru ad-interim alu justiție scia de la 14 ană, celu puținu, că d. Viorénu era ministru, căci decretul să a supscrise la 15, și c'and se sup-scrie decretul, ministru este găsită, jurată, și intră în funcțione în momentu, și că dumînă la 16 c'andu m'ă citată nu poștu, nu-i este ertău se nu scu cine este dumînă, pe cine reprezintă, adică, cine își este ministru.

Este tristă lucru a te vedea putindu-șă tôte puterea co-șă dă legea în combinări, ce nu potu fi niciu insu-nitorie, spre a desfigura cu totul sapte oficiale, scrise și tipărite. Date articolelor mele, date decretului numirii, data Monitorului, data cîteajunei dumînă, și funcționea dum-tale de reprezentante alu ministerului sunu, strigă că d. Viorénu m'a calomniat, m'a provocat, și totu dumînă, 24 de ore dupe supscriri decretului de numire, m'a datu în judecată, și me chiamă prin dumînă se me judece, dumînă, și me acuze că sunu vinovat, căci amu cutesată se-l respundă, se me a-păr contra calomnielor d-lui. Nuscl, dici ce l'ar și sălău se se grăbesc sătău, de multu? El Acea-a ce l'a sălău se serie cumu a scrisu, se 'njure cumu a injurată, se calomnie cumu a calomniat. Acea-a ce la sălău, c'and era Procuratorul la Casajone și injura oficiale, în fâna oficiale, se dică totu dumînă — ,cumu guvernul nu l'a

trămisu naintea judecatăi ca se-i imprimă în frunte pata infamie? — Ai înțelesu acumă ce la sălău? Acea-a insfîrșită ce-i sălău pe toți se facă ce a'jăcă și facă. Mulțumescu, d-le Procuratore alu d-lui Vioranu, de ocasiunea ce mi ai datu a dovedi, în fața națiunii, că mărturesc singură că, „astfelu findu lucrurile precum identitatea datelor intentării acțiunii” dovedesc că suntă, „situaționea în care s'a pusă d. Ministrul este uă situațione ODIOASĂ de provocator și totu de uă dată de a-cuștoru”

Așa este d-le Procuratore, cumu duci singură; dară, nu v'au mai a-daoți, și de judecată și execu-tor, căci d-lui me judeca și d-lui me esecută. Se trăi cu toții. C. A. Rosetti.

Citim în Independența Română. „Unu lucru tristă și deplorabilu pentru guvernă s'a petrecută eri; se dice că șefii de corpuș, în lagără, ar fi chiamați pe DD-ni oficeri să le impună a se-nna o adresă către redacționea jurnalului Românuilă prin care se negie efectele articoului său. Al Domnul Majoru GENERALU, Ministru al resbelului și șefii alu Statului Majoru are recursu la asemenea cespide? Al D-lu Majoru generalu face din ostire agentul de polemică jurnalistică. Al Domnul Majoru generalu bagă arma-ta țarei în păcatele D-sale, și se scoză dânduse din dosul paravanului d-norū oficeri; bine că uă se scu domnule Majoru generalu voju baionete inteligente și discutătoare în poli-tică, iată unu progresu, și felicităm că lagărul de la Cotrăcenii a datu asemenea rezultate. Dară ce negă din articoul Românuilă? acele dise de Românuilă noi l'eamă disu și repetău, în resumă, în mai multe din numurile noastre precedente, noi amu acusatu de a'jăcă armata Română, soldații țarei, la măcelu sărăcme de preciu-ne, fără capsule potrivite po puci, sără destule cartușe, amu disu că aceasta era o crimă, și că d-nul Majoru generalu trebuia judecată, condamnată și pedepsită cu cea mai mare asprime; și cine nu scu că d-nul Majoru generalu a fost

D-lui Directore alu diariului LA FRANCE.

Bucuresci 1863 Septembrie 1.
August 20.

Domnule directore,

In numerul de la 27 Augustu alu stimabilelui d-v. diariu, publicați următoarele linie:

„Pressa liberale din Principatele Unite se rădică cu energie contra liniei de conduită urmată de guvernul principelui Cuza în afacerea spoliilor monastirilor grecesci. Cându unu nou articol din Morning-Post, care anunță că acăstă conduită a fostu blamată de puterile cele mari, Românu strigă: „Eacă unde ne-a condusu politica de șicană, contraria constituționii a micilor nostri despoți! Unu guvern care violază legile ţerei în intru și care se desparte de națiune în politica sea esterioră, unu guvern care lucreză ca alu nostru în afacerea monastirilor grecesci, nu putea decât a se espune la desaprobaarea ce-i este dată. — E. Quinsac.“

Cu părere de reu, domnule, me veu nevoită a veni a explica adeverata ideia ce a dominat totu de una în ţoia noastră, Românu, și care prin citațiunea incompletă săcătă în La France, și prin deducerea trăsă dint'insa, ar pută fi reu înțelésă.

Dacă acelui ce a tradusu pasagiul ce cită vi l'ar fi dată întregu astfelii căruia este în Românu, erore unu ce viu a rectifica nu s'ar fi întîmplat. În adeveru, éca ce diceamă noi, vorbindu d'uă notă a guvernului turcă cătră puterile europiane în privinția monastirilor inclinate, în numerul pe care-lu cităi.

„Amu emisă deja opinionea noastră asupra mesurilor luate de guvern în acăstă privință. Amu arestatu că ele nu potă de cătu compromite cestiunea. Faptele vinu, din nefericire, a ne da dreptate. Vomu reveni într'unu numeru viitoru asupra acestei însemnate cestiuni; pentru astădă ne mărginim a atrage atenționarea guvernului asupra unui articol din Morning-Post, pe care nu-lu putem publica, daru în care puterile noastre de astădă voru vedă unde duce politica loru șovăitioră și anticonstituțională; la ce atacuri, la ce umilire espune ea pe acel-a chiaru pe cari pretindu a-i aperă. Unu guvern care violază, etc, etc.“

Si, a doua di revenindu asupra cestiunii, constatam din nou că, refuzându d'a esecută votul Adunării naționale care a decretat soluțunea acei cestiuni în ţeră, prin ţeră și conformă drepturilor ţerei, și care a pus ea insăși în acțiune votul seu înseărându în budgetu veniturile moșierilor monastirilor închinate, guvernul a facut unu actu din cele mai deplorabile, și că 'n urmă, prin mesurile sale provisorie și inconsecință, a compromis cestiunea, autonomia și demnitatea naționale, provocându din partea străinilor note și oservări umiliătoare pentru ţeră și contrarie drepturilor și intereselor ţerei.

Ecă, domnule directore, ce aru si trebuitu se vi se traduă ca se ve puia în pozițune d'a judeca despre atitudinea presei Române în cestiunea eminente naționale și monastirilor închinate. Si aru si trebuitu a s'adauge, că cu cineispredejile înainte, Românu ocupându-se d'unu articol din stimabilele d-v. diariu de la 27 Iuliu asupra acestei cestiuni, dicea: „Diariul

La France publică unu articol din cele mai durerose pentru noi, căci susține deplina putere a străinilor în cestiunea proprietăților noastre naționale. La France nu cunoște negreșită cestiunea. Culposul nu este străinul care intervine, ci guvernul care i-a deschis uile, care i-a recunoscutu dreptul d'a interveni. Guvernul este cu atât mai culposu că pe d'uă parte adresăză memorie la străini, éru pe de altu refusă d'a esecuta voturile camerei (pentru soluțunea cestiunii în ţeră și trecerea veniturilor în bugetu,) și d'ală iē, etc.“

Cumă veđi, domnule directore, dacă Românu se rădică cu energie contra liniei de conduită urmată de guvern, n'o face pentru că vede într-oasă spoliarea monastirilor grecesci. Nu pote si spoliare de cătu acolo unde este vr'unu dreptu, și monastirile grecesci n'aici nici unu dreptu, nici uă proprietate în ţeră noastră. Românu se rădică cu energie contra guvernului, pentru că a refusat d'a esecuta votul patriotic alu Adunării naționale, pentru că, după ce a refusat, a luat prin ordinanțe, nesce mese cari, cându nu suntu ridicule, nu facu de cătu a compromite drepturile ţerei; pentru că a chiamațu intervenirea străinului în nă cestiuno cu nu trebuesce tratată de cătu în ţeră și prin ţeră, singura în dreptu a o resolve; pentru că elu, guvern românescu, a spoliat naționa de drepturile sele de proprietate, făcindu a se dă ilegal, prin călugării greci, pe cari i-a declarat proprietari de veci, una din moșierile domeniului național, unu din personagiele cele mai uale prin poziție națională loru, și alu căruia nume nu-lu voi pronunția prin respectu cătră naționa mea, prin respectu către opinionea publică a Europei.

Ecă, domnule directore, actele contra căroro Românu a protestat și protestă cu energie; éca actele contra căroro-a naționa protestă cu elu, pentru că ea vede în ele drepturile sele necontestabili asupra domeniilor sele compromise, pentru că vede în acele acte umiliaea demnității sele naționale, și protestul datu străinului d'a susțin spoliarea Statului Românu în favore călugărilor greci, d'a interveni în fine în afacerile sele interioare, cea-a ce este mōrtea pentru uă naționa.

Cându unu omu se adresăză la unu diariu ca alu d-v. și cându o fac spre a vorbi în favorea drepturilor ţerei sele, atacate pentru că nu suntu cunoscute, este sicur d'a si bine primitu; d'acea-a multămindu-ve dinainte, ve rogă, domnule directore, se primiți expresiunea gratitudinii mele, ca Românu, către naționa franceze cării-a datorim totu, și asicurarea ca nu vomu uita nici uă dată ce datorim în particularu d-vostre și diariului d-v.

Eugeniu Carada.

Secretariul Redac. Românu.

AGRICULTURA, INDUSTRIA SI COMERCIULU.

VI.

(Vedă No. de la 21, 25, 27 Iuliu, 8 și 10 Augustu.)

Sericicatura a ajunsu în anii după urmă d'uă mare însemnate pentru noi; acăstă industria scăzuse cu totul în România, și numai de la 1859 s'a redăstătă și a luat uă desvoltare neașteptată și neprevăzută. Acăstă desvoltare o suntemu datori bălei gindacilor (comidelor) de metase în Italia

și în Franția meridională, daru mai cu semă aceloră bărbăti patrioți cari, fără a pută prevede aea întărire, au adusu mai nainte semănă din Italia, de la Milau, în România și au îmbunătățit productul nostru. Scopul loru n'a fostu, și nici n'a pututu fi, esportarea seminței, ci întocmirea de fabrici de metase, filature, și esportarea de metase fabricată în ţeră. Precumu se n'intărtă adesea, alti au culesu fructele ostenelelor și cheltuielilor acestoru patrioți. Prin crescerea de gindaci și producere de semănă profitul era multu mai mare, de cătu ar fi pututu si prin fabricarea de metase și esportarea ieș; prețul gogosiloru se urcase atât de multu, în cătu filatura (fabrica de metase) n'a mai pututu concura cu cumpărătorii străini ce s'occupă numai cu producerea de semință și așa uă întreprindere, abia începută și care ar fi pututu prospera forte bine, fără incidente de epidemie a vermilor de metase în Italia și Franția meridionale, a trebuitu se cădă, se n'ceteze cu totul.

Daru epidemia vermilor de metase nu pote remăne permaninte, fără indouielă, prin aducere de semință străină, se va stirpi cu timpul acestu morbă și atunci nu se va mai esporta semință, produsă la noi, sau celu puținu nu se va mai plăti prețul enormu la care s'a rădicat în anii după urmă, acestu prețu și începutu a scădă în anul acestu-a în comparație cu anul trecutu. Este de prevăzută că va mai scădă din anu în anu, pînă va ajunge la unu preț normal; semința nu va mai fi căutată cumu este astădă, căci sericicitorii străini nu voru mai avea trebuință; prin urmare prețul gogosiloru va ajunge în proporție cu prețul metasel, și industria va reveni la matca sa naturale. A trebuitu acea întărire desaströsă pentru sericicatura în Italia și Franția meridionale, spre a deștepta aea industria în ţeră cele actuali: Turcia și Rusia. În multe țere predomină lipsa de sare și credemă că guvernul nostru ar putea susține concurința cu alte staturi cari exportă sare. Suntu numai pucinu ani, de căndu amu începutu a esporta pe oură, de care erași avem uă cu abundanță; esportăm acumu anuale peste 30,000 vedre în valoare de aproape 500,000 lei. Esportul se dirige de preferință în Transilvania, unde s'a stabilit fabrica de gazu. Prosperarea acestor fabrice ne a deschisu și noue ochii; avem acumu și în ţeră fabrice de gazu, cari afară din consumaționea din intru, mai esportă anuale circa 51,000 oca în valoare de 265,000 lei. Acăstă industria are unu mare viitoru; materia primariă, s'afă într-uă abundanță neseceabile; consumaționea gazului cresce din anu în anu, nu pote fi daru îndoielă că nisice asemeni fabrice voru trebui se prospere.

Dacă nu esplotăm din totu domeniul mineral de cătu minele de sare (saline-oce) și puțurile de pe cură, nu trebue se credemă că acestea suntu singurele produse minerale ale pămîntului nostru. Suntemu ca avarul, care, incongiurată de tesaure, refusă d'a le întrebui și preferă a muri de fome, ca se nu atingă tesaurelui său. Pecura, ce avem uă în abundanță, este uă dovdă învederă că trebue se fi straturi colosali de cărbuni de pămîntu, unu productu atât de necesară dacă vomu înființa că ferafe, dacă devastarea pădurilor noastre ne va impune necesitatea d'a găsi unu altu materiale de incălțită spre a suplini lipsa crescente de lemn de focu. Muntii noștri Carpați, coprinđu în siluul loru, puciósă, arame, feru, plumbu, argintu și auru, și anci uă mulțime de alte minerale, ce năștești numai măna minariului spre a respindi asupra ţerei întrege uă nouă prosperitate. Se nu vorbim uă de metale prețiose, se vorbim uă de feru și de arame, Unu canticu poporului germanu dice: „Der Gott der Eisen wachsen liess, der wollte

se mă trebue sericicitorii noștri se nu deluse uă industria, dacă nu va mai produce profitul enorme ce le produce astădă și cari nu suntu de cătu excepționali. Sericicatura, chiaru redusă la termini normali, va remăne totu-d'una uă industria bună și avantajosă, dându beneficii rationabil și permanenti; însă va trebui s'avem uă în ţeră filature (fabrice de torsu) de metase.

Din domeniul animalu mai esportăm, daru în cătimi mai mice, pesci, cantări și lipitori. Din diferite feuri de pescu și de productul loru (icre) esportăm anuale pentru uă sumă de 700,000 lei. Esportul acesta este destul de însemnat în privința marii consumaționu ce se face în ţeră din acăstă articol; ar pută fi însă și uă mare, dacă amu voi a ne occupa mai multu de piscicatura. Cantăriile merită atenționea noastră, fiind că acestă articol este forte căută și bine plătită în totă Europa, pe căndu nu se găsesce de cătu în pucine ţere ale Europei; țărurile principale pentru cantări sunt: London, Hamburg și Lipsca. Crescerea lipitorilor și esportul loru a fostu mai nainte d'uă însemnate destul de mare, de și se plăteau uă tacsă forte mare de esportu. Astădă acăstă industria a căută cu totul și abia mai esportăm uă cătime de 160 oca în valoare de 100,000 lei.

Venimu acum uă domeniul mineral. Cu totă abundanță recunoscătă a pămîntului nostru în mineralu, nu esportăm de cătu doue articole: sare și pecură. Esplotarea și vîndarea sării este unu monopolu alu Statului și prin urmare n'avem aci a ne occupa cu dinsa. Imobilisarea acestu productu ar trebui se 'ndemne pe guvernă a căuta alte locuri de vîndare de cătu cele actuali: Turcia și Rusia. În multe țere predomină lipsa de sare și credemă că guvernul nostru ar putea susține concurința cu alte staturi cari exportă sare. Suntu numai pucinu ani, de căndu amu începutu a esporta pe oură, de care erași avem uă cu abundanță; esportăm acumu anuale peste 30,000 vedre în valoare de aproape 500,000 lei. Esportul se dirige de preferință în Transilvania, unde s'a stabilit fabrica de gazu. Prosperarea acestor fabrice ne a deschisu și noue ochii; avem acumu și în ţeră fabrice de gazu, cari afară din consumaționea din intru, mai esportă anuale circa 51,000 oca în valoare de 265,000 lei. Acăstă industria are unu mare viitoru; materia primariă, s'afă într-uă abundanță neseceabile; consumaționea gazului cresce din anu în anu, nu pote fi daru îndoielă că nisice asemeni fabrice voru trebui se prospere.

Dacă nu esplotăm din totu domeniul mineral de cătu minele de sare (saline-oce) și puțurile de pe cură, nu trebue se credemă că acestea suntu singurele produse minerale ale pămîntului nostru. Suntemu ca avarul, care, incongiurată de tesaure, refusă d'a le întrebui și preferă a muri de fome, ca se nu atingă tesaurelui său. Pecura, ce avem uă în abundanță, este uă dovdă învederă că trebue se fi straturi colosali de cărbuni de pămîntu, unu productu atât de necesară dacă vomu înființa că ferafe, dacă devastarea pădurilor noastre ne va impune necesitatea d'a găsi unu altu materiale de incălțită spre a suplini lipsa crescente de lemn de focu. Muntii noștri Carpați, coprinđu în siluul loru, puciósă, arame, feru, plumbu, argintu și auru, și anci uă mulțime de alte minerale, ce năștești numai măna minariului spre a respindi asupra ţerei întrege uă nouă prosperitate. Se nu vorbim uă de metale prețiose, se vorbim uă de feru și de arame, Unu canticu poporului germanu dice: „Der Gott der Eisen wachsen liess, der wollte

keine Knechte.“ (Dumneadeu care a făcutu ca pămîntul se producă feru, n'a voită se fiu sclavă p'acestă pămînt). Aceste cuvinte arăta marea însemnată a ferului, care este datu omului spre a-si apera libertatea, prin manuirea arborilor și a-si păstra independența prin întrebuițarea uneltelelor de lucru; ferul este simbolul libertății și independenței d'aceia îi dămu preferință înțeaurul și argintul. Arama, plumbul și totă cele-lalte metale și minerale ce de la creaționea lumei zac ne atinse în munți nostri, voru resiplă negreșită osteneala și cheltuiela exploatarii, minele noastre voru si cu atâtă mai abundanță cu cătu n'a fostu esplorat nici uă dată.

In articolul următoru vomu vorbi despre esportul în genere și despre importul; vomu areta cari ramuri de industria și de comerțul trebuesc mai cu semă incuragiate și vomu areta cari suntu mișlocele ce le putemu întrebuița, spre înflorirea și prosperarea comerțului și industriei; cumu prospeitatea naționii măresce neaperatul venitul Statului, și cumu cheltuielile facute pentru mantarea clasilor producători se re'ntorc cu dobândă în casele tesaurului publicu.

Winterhalder.

Guvernul Crezzulescu judecatu de judecătorii scă.

Bucuresci 19 Septembrie 1859.

Domnule Redactoriu.

Necompatibilitatea deputatului mai cu semă cu funcțiunile administrative ale statului a fostu una din credințele mele politice; m'am înmisiat din astă credință și am luat uă lecțione spre a me reintări într'insa.

Colegă și coreligionarul alu d-tale, ceru doue colone ale Românu spre a publica aci anexata epistolă ce am adresat d-lui N. Crezzulescu ministru din năuntru.

O destituire ca a mea d-le redactor, repede și fără motivu, prin ordonanța ministeriale numai, presupune o abatere mare din datorile mele, sau unu abusă strigătoru care n'ar fi suferită dăinuirea mea fără se causeze unu scandal publicu.

Provocă daru pe d. ministru se spuie in publicu care este abaterea mea, care este abusul ce amu comis; ilu desfășu a pută se-mi găsescă unul văditu, sie mare, și micu.

Sicură insă că d-lui nu va pute spune nimicu, mă vădă nevoită se spu că causa destituirii mele; și suntu în regulă, căci termenul ce am pus d-lui N. Crezzulescu se-mi respună la epistolă ce i-am adresat, și trebuu de trei ori.

Domn N. Crezzulescu a cerutu de la mine doue lucruri: ca deputat se sustui propunerea fratelui d-sale în cameră, a nu se lua adică societatea de cătu numai Căimăcămiei principelui A. Ghica și a era guvernele care au precesu astă căimăcămișă; ca administrator să-lu alegă deputatul. Ei fără se-lu incelu unu minutu, i-am refusat scurtu și una și alta.

Cea dintău cerere i-amu refusat-o pentru că eu n'am cerutu societatea trecutului împinsu de vr'o resbunară personală sau de familiă, ci numai ca se demaseu trecutul spre a-lu discredită în viitoru; și prin urmare nu puteam să me dau instrumentul resbunară dd. Crezzulești contra Ghicilor.

Cea d'a doua i-amu refusat-o, etată pentru ce:

Ei, d. Crezzulescu, și totă lumea in acordu cu noi, am protestat tutură puterilor garante, in lipsă d'o adunare legală a ţerii, in contra arbitrarilor ișuișări ale autorităților căimăcămiei de trei. Cumu se pută daru ca astădă se fiu chiaru eū instrumentul arbitralui? — Cumu se pută chiaru eū se sfiorescă libera opiniune a alegă

